

Det Anarkistiska Biblioteket

Anarkism och det insurrektionella projektet

Alfredo Maria Bonanno

Alfredo Maria Bonanno
Anarkism och det insurrektionella projektet
1985

Ett tal hållet av Alfredo M. Bonanno på en konferens i Milan 13 oktober 1985 på temat "Anarkism och det insurrektionella projektet". Översatt till svenska av *Batkogruppen* 2007, utifrån den engelska översättningen som finns i pamfletten *From Riot to Insurrection – Analysis for an anarchist perspective against post-industrial capitalism*, Elephant Edition, 1988.

sv.theanarchistlibrary.org

1985

När man organiserar en sådan här konferens finns det en märklig konflikt mellan dess formella sida – som en vacker sal (även om det är en fråga om smak), att se oss själva så här, med mig här uppe och så många kamrater där nere, några som jag känner väl, andra mindre – och att vi samlas för att diskutera ett problem, eller snarare ett projekt, som ämnar att ödelägga allt det här. Det är som att man vill göra två saker samtidigt.

Det här är själva livets motsättning. Vi är tvingade att använda oss av den härskande klassens medel för ett projekt som är subversivt och destruktivt. Vi står inför en verklig situation som är ganska hemsk, och i våra sinnen har vi ett projekt för våra drömmar.

Anarkister har många projekt. De är ofta väldigt kreativa, men i centrum av denna kreativitet ligger ett destruktivt projekt som inte bara är en dröm, en mardröm, utan något som bygger på, och bekräftas i, de sociala processerna runt omkring oss.

I verkligheten måste vi förutsätta att det här samhället, sargat och upprivet av motsättningar och konflikter, rör på sig, om inte mot en slutgiltig destruktiv explosion så i alla fall mot en rad små destruktiva utbrott.

I sina mardrömmar är detta hur mannen på gatan förställer sig hur ett uppror skulle vara. Beväpnade människor, brinnande bilar, förstörda byggnader, skrikande barn, mödrar som letar efter saknade barn. Det stora problemet är att många anarkister inte heller tänker helt klart om detta ämne. Jag har pratat med kamrater om problemen kring insurrektionell och revolutionär kamp, och jag har insett att samma bild finns i deras sinnen. Vad som visualiseras är artonhundratalets barrikader, Pariskommunen, eller scener från den Franska revolutionen.

Självklart kommer ett uppror medföra detta, men inte enbart. Den insurrektionella och revolutionära processen innefattar detta men också någonting mer. Vi är här idag just för att försöka förstå det här lite bättre. Låt oss strunta i problemets utanförliggande aspekter, se varandra i ögonen, och försöka tänka på det här i några minuter.

Låt oss göra oss av med idén om upproret som barrikader och istället se på vilket sätt verktyget ”insurrektion” kan observeras i realiteten idag, det vill säga i en realitet som genomgår snabb och grundlig förändring.

Idag är det inte 1871, eller 1830, eller 1848. Inte heller är vi i slutet av artonhundratalet. Vi är i en situation där industriell produktion förändras, en situation som oftast beskrivs med en fras som vi av bekvämlighets skull också kan använda oss av – en ”post-industriell” situation.

En del kamrater som har kommit fram till denna analys och har funderat kring de grundläggande förändringar som sker i produktionen idag, har kommit fram till slutsatsen att vissa gamla revolutionära modeller inte längre är giltiga. Det är nödvändigt att finna nya vägar som inte bara ersätter de gamla, utan som verkligen dementerar dem, och föreslå nya former av intervention.

När det läggs fram på det här sättet tycks det vara ganska logiskt. Varför skulle någon ta emot en check som gick ut för hundra år sedan? Vem skulle få för sig att 150 år, eller rent av 200 år, gamla modeller för intervention fortfarande skulle vara giltiga? Självklart imponeras vi alla av nya vägar och nya sätt att intervenera, med hjälp av kreativitet och nya riktningar som den objektiva situationen ställer till vårt förfogande. Men vänta en stund.

Det är inte vår intention att citera bokstavligt här. Men någon sa en gång att revolutionärens förmåga var att greppa så mycket som möjligt av framtiden, med det som fortfarande finns kvar av det förflutna. Att förena våra förfäders kniv med framtidens dator. Hur går detta till?

Inte för att vi är nostalgiska över en tid då man gick till attack mot sin fiende med en kniv mellan tändarna, utan tvärtom för att vi anser att de revolutionära verktygen från det förflutna fortfarande är giltiga idag. Inte på grund av att någon minoritet har beslutat att det är så, utan någon hänsyn till vad människor tänker, utan på grund av människors förmåga att finna enkla medel enkelt till hands, att stödja varje explosion av reaktioner mot repression, vilket uttrycker varje folkligt upprors styrka.

Låt oss gå igenom det här i rätt ordning. Det var alltid något som inte riktigt fungerade med det kapitalistiska projektet. Alla som har haft något att göra med ekonomiska eller politiska analyser har tvingats erkänna detta. Kapitalets utopi innefattar nämligen en teknisk miss, vilket är att det vill göra tre saker samtidigt som motsäger varandra: att försäkra en in-

noritets välbefinnande, att exploatera majoriteten till överlevnadsgränsen, och förebygga uppror bland den senare i deras egna rättigheters namn.

I kapitalismens historia har olika lösningar upptäckts, men det har kommit kritiska stunder då kapitalet har tvingats finna nya lösningar. Den amerikanska krisen mellan de två krigen, för att ge en hyfsat färskt [sic] exempel: en stor kris med kapitalistisk överproduktion, en tragisk händelse sammankopplad med det enda marginella problem som kapitalet blev tvunget att hantera. Hur gjorde kapitalet för att lösa detta problem? Genom att stiga in i masskonsumismens fas, med andra ord genom ett projekt för integrering och deltagande som ledde till – efter erfarenheterna av det andra världskriget – en förlängning av konsumismen och därför ökad produktion.

Men varför orsakade krisen så allvarliga problem för kapitalet? Eftersom intill alldeles nyligen kunde kapitalet inte få till stånd en produktion utan att tillgripa enorma investeringar. Låt oss understryka ”alldeles nyligen”, när kapitalet var tvunget att introducera vad som kallas skalekonomier, och investera ansevärd summor av finanskapital för att realisera nödvändiga förändringar i produktionen. För en ny sorts hushållsapparat eller en ny årsmodell krävdes investeringar i hundramiljonersklassen.

Kapitalet konfronterades med överproduktionens spöke och behovet att absorbera fler och fler i konsumtionssamhället. Vem som helst kan se att detta inte kunde fortsätta för alltid, utan att det förr eller senare skulle sluta i socialt våld. Faktum är att kapitalets och statens myriad av interventioner och rekupereringsförsök blev ytterst kortvariga. Många kommer ihåg hur ekonomer för tio eller femton år sedan efterlyste ekonomisk planering och behovet att finna jobb åt alla. Allt det gick upp i rök. Faktum är att de redan då rörde sig mot en situation av ökad spänning. Nästa steg som kapitalet föreslog var att transformera staten från att vara en simpel beväpnad väktare för kapitalets intressen, till att självt bli ett produktivt element inom kapitalismen. Med andra ord från kassör till bankir. På det här sättet skedde en betydande omvandling, eftersom den ekonomiska konkurrensens motsättningar började visa sig vara ödesdigra, kunde överkommas genom introducerandet av konsumismen i det proletära samhällskiktet.

Idag står vi inför en annorlunda situation, och jag ber er, kamrater, fundera på innebörden av detta. För det är just det nya perspektivet som nu

interventioner är därför, även med begränsade mål, kapabla att slå i antecipation samma mål som etableras av de exkluderade. En organisation som är kapabel att stå ”innanför” den subversiva kravallen när det händer och förvandlar det till en objektivt insurrektionell realitet genom att indikera mål, medel och konstruktiva slutsatser. Detta är den insurrektionella uppgiften. Alla andra vägar är idag omöjliga.

Självklart är det fortfarande möjligt att gå längs den väg som syntesorganisationerna gör, genom propaganda, anarkistisk bildning [educationalism] och debatt – som vi såklart gör just nu – för, som jag sa, är detta en fråga om ett projekt inom och för en tendens, för att försöka förstå något i det kapitalistiska projektet som håller på att utvecklas. Men som anarkistiska revolutionärer är vi tvungna att tänka på denna utvecklingslinje och att från och med nu förbereda oss på att förvandla irrationella kravallsituationer till en insurrektionell och revolutionär realitet.

Alfredo M. Bonanno

förstå nya. Var så säker på att Makten förstår det här helt och fullt och lär de nya generationerna att acceptera denna underordning genom en serie sublima budskap. Men denna underordning är en illusion.

När det bryter ut kravaller ska vi inte stå där som betraktare, för vi är ändå anarkister och njuter av händelserna. Vi måste vara där och realisera ett projekt som har undersökts och gått igenom i detalj på förhand.

Vad kan detta projektet vara? Att organisera sig med de exkluderade, men inte längre på en ideologisk grund, inte genom resonemang som uteslutande bygger på klasskampens gamla koncept, utan på basis av något omedelbart och som kan kopplas till verkligheten, med olika realiteter. Det måste finnas områden inom våra egna situationer där spänningar genereras. Kontakten med dessa situationer kommer att sluta med att du pressas ut, om det fortsätter på en ideologisk grund. Kontakten måste stå på en annan grund, organiserad men annorlunda. Detta kan inte göras av några stora organisationer med sina traditionellt Upplysningsaktiga eller romantiska anspråk på att tjäna som en utgångspunkt och syntes för olika situationer; det kan endast göras av en organisation som är rörlig, flexibel och anpassningsbar. En informell organisation av anarkistiska kamrater – en specifik organisation sammansatt av kamrater med ett anarkistiskt klassmedvetande men som inser begränsningarna i de äldre modellerna och föreslår annorlunda, mer flexibla modeller istället. De måste knyta an till verkligheten, utveckla en klar analys och göra den känd, kanske genom att använda framtidens verktyg, inte bara det förgångnas. Kom ihåg att skillnaden mellan framtidens verktyg och det förgångnas inte ligger i att inkludera några extra bilder i våra tidskrifter. Det handlar inte bara om att ge en annorlunda, mer humorös eller mindre pedantisk vinkling på våra skrifter, utan att verkligen förstå vad framtidens verktyg är, att studera och gå in i dem, för det är detta som kommer att göra det möjligt att konstruera framtidens insurrektionella verktyg och bära dem jämte kniven, som våra föregångare bar mellan tänderna. På detta sätt kommer luftbryggan som vi nämnde tidigare att skapas.

Informell organisering som etablerar en enkel diskurs utan stora målsättningar, och utan att hävda, som många gör, att varje intervention måste leda till social revolution, för vad vore vi annars för sorts anarkister? Var så säkra kamrater på att en social revolution inte står och väntar runt hörnet, utan att vägen har många hinder och är väldigt lång. Rörliga in-

visar sig inför repressionens ansikte och kapitalets nya tekniker för att behålla konsensus, som gör det nya revolutionära projektet möjligt.

Vad har förändrats? Vad är det som kännetecknar den postindustriella verkligheten?

Vad jag nu ska beskriva måste förstås som en ”utvecklingslinje”. Det är inte en fråga om att kapitalet plötsligt har bestämt sig för att arrangera en omstrukturering från produktionsprocessens beslutscentra, och sedan genomför denna på en väldigt kort tid. Ett sådant projekt skulle vara orimligt, överkligt. I själva verket är det något av en halvvägslösning som äger rum.

Vi måste tänka på det här när vi talar om den postindustriella verkligheten, eftersom vi inte vill – vilket redan har hänt – att någon kamrat säger så här: Vänta lite, jag kommer från den mest underutvecklade delen av Sicilien där arbetare fortfarande plockas upp varje söndag av förmän som dyker upp på piazzan och erbjuder dem arbete för 5000 Lire om dagen. Självfallet händer detta, och värre, saker. Men revolutionären måste tänka på dessa saker och samtidigt vara medveten om de mest utvecklade aspekterna i det kapitalistiska projektet. För om vi bara skulle ta hänsyn till de mest underutvecklade skulle vi inte vara revolutionärer, utan bara reku-peratörer och reformister som blott kan få maktstrukturerna att förbättra det kapitalistiska projektet.

För att återvända till temat, vad är det som särskiljer postindustriell från industriell? Det industriella bygger naturligtvis på kapital, på konceptet att vid produktionens centrum fanns investering, och att investeringen var ansenlig. Idag, med nya programmeringstekniker, är en förändring i den kapitalistiska produktionens mål ganska simpel. Det är bara en fråga om att byta datorprogram.

Låt oss utforska den här frågan noga. Två robotar i en industri kan ersätta hundra arbetare. Förr behövde hela produktionslinjen ändras för att förändra produktionen. De hundra arbetarna kunde inte greppa det nya produktionsprojektet på en gång. Idag modifieras linjen med ett enda viktigt element. En enkel programkod kan förändra dagens robotar till morgondagens till låg kostnad. Kapitalets produktivitet bygger inte längre på det finansiella kapitalets resurser, med andra ord på investeringar, utan i

hög grad på intellektuellt kapital, på den enorma ackumulationen av produktiv kapacitet som realiseras i datavetenskapen, den nya utvecklingen inom teknologin som tillåter sådana förändringar.

Kapitalet är inte längre beroende av den traditionella arbetaren som ett element i produktionen. Det här elementet blir sekundärt i och med att den främsta faktorn i produktionen blir det intellektuella kapitalets kapacitet att förändra. Så kapitalet behöver inte längre göra stora investeringar eller hålla stora lager för att återfå sin ursprungliga investering. Det behöver inte sätta press på marknaden och kan fördela produktionsenheter över stora områden, och undviker på så sätt gårdagens stora industriella centran. Det kan förebygga förorening. Vi kommer att kunna ha rena hav, ren luft, bättre fördelning av resurser. Kamrater, tänk på hur mycket material som levererats till kapitalisterna av ekologisterna som kommer att användas emot oss i framtiden. Så mycket arbete som har gjorts som kapitalet kan dra nytta av i framtiden. Vi kommer troligen att få se industrier spridas över hela territorier istället för stora centran som Gela, Syrakusa, Genua, Milan etc. Dessa kommer inte längre att finnas kvar.

Till exempel kommer datorprogrammering i någon skyskrapa i Milan att sätta igång produktion i Melbourne, Detroit eller vilken plats som helst. Vad kommer detta att innebära för möjligheter? Å ena sidan kommer kapitalet att kunna skapa en bättre värld, en värld som är kvalitativt annorlunda, ett bättre liv. Men för vem? Det är problemet. Sannerligen inte för alla. Om kapitalet verkligen skulle kunna uppnå denna kvalitativt bättre värld för alla, då skulle vi alla gå hem – vi skulle alla stödja den kapitalistiska ideologin. Faktum är att det endast kan realiseras för ett fåtal, och detta privilegierade skikt kommer att bli mer och mer inskränkt i framtiden än vad det har varit tidigare. Framtidens privilegierade kommer att finna sig i en liknande situation som medeltidens Tyska orden, och stödja en ideologi som syftar till att skapa en minoritet av ”jämlingar” – av lika privilegierade – innanför slottet, omgärdade av murar och utanför de fattiga som självklart hela tiden kommer försöka ta sig in.

Den här privilegierade gruppen kommer inte bara att innefatta de stora kapitalisterna, utan ett socialt skikt som sträcker sig ner till den övre medelklassen. Ett väldigt brett skikt, även om det är begränsat om man jämför med de exploaterades stora massa. Låt oss dock inte glömma att vi pratar om ett projekt som existerar som en tendens.

illusioner. Vi kan helt enkelt använda samma verktyg (bilder, ljud etc.) på ett sådant sätt så att det överförs koncept som kan bidra till att förvandla kravallsituationer till uppror. Det är något vi kan göra, och som vi måste börja med idag. Detta är vad vi menar med insurrektion.

I motsats till vad många kamrater förställer sig – att vi hör till artonhundratalet och är förlegade – tror jag att vi faktiskt är kapabla etablera denna knappa luftbrygga mellan det förgångnas verktyg och framtidens dimensioner. Självklart kommer den inte vara lätt att skapa. Den första fienden som måste besegras, den inom oss själva, kommer från vår avsky för situationer som skrämmer oss, attityder vi inte förstår, och diskurser som är obegripliga för en gammal rationalist som jag själv.

Ändå är det nödvändigt att göra en ansträngning. Många kamrater efterlyser en attack i Ludditernas anda. Självklart är det alltid bra att attackera, men Luddismen har sett sina dagar. Ludditerna delade ett gemensamt språk med de som ägde maskinerna. Det fanns ett gemensamt språk mellan de första fabriksägarna och proletariatet som vägrade och gjorde motstånd innanför fabrikena. Den ena sidan åt och den andra gjorde det inte, men frånsett denna på inga sätt oviktiga skillnad, så hade de ett gemensamt språk. Idag är det tragiskt nog inte så. Och det kommer bli allt mer annorlunda i framtiden. Det kommer därför att bli nödvändigt att utveckla förutsättningar så att dessa kravaller inte står oförberedda. För kamrater, låt oss vara på det klara med det här, det stämmer inte att vi bara kan förbereda oss psykologiskt; gå igenom spirituella övningar, och sedan ställa oss ute i verkligheten med våra fanor. Det är omöjligt. Proletariatet, eller vad vi nu vill kalla dem, de exkluderade som kravallar, kommer att stöta bort oss som egendomliga och suspekta utomstående besökare. Miss-tänksamma. Vad i hela världen kan vi ha gemensamt med dem som agerar anonymt mot deras egna livs fullständiga värdelöshet och inte på grund av behov och brist? Med dem som reagerar trots att de har färg-tv, video, telefon och många andra konsumtionsvaror hemma; som har mat på bordet, men ändå reagerar? Vad kan vi säga till dem? Kanske vad den anarkistiska syntesorganisationen sade förra århundradet? Malatestas insurrektionella diskurs? Det är det som är förlegat. Den sortens insurrektionella argument är förlegade. Vi måste därför välja en annan väg väldigt snart.

Och en annan väg måste först och främst upptäckas inom oss själva, genom ett försök att överkomma våra gamla vanor och vår oförmåga att

Jag uppmuntrar er kamrater att tänka på vissa fenomen som äger rum redan idag, speciellt i Storbritannien, ett land där det kapitalistiska perspektivet alltid har varit ledande och är det än idag. Fenomenet spontana, irrationella kravaller.

Nu måste vi förstå skillnaden mellan kravaller och insurrektioner, något som många kamrater inte gör. En kravall är en rörelse av människor med starka irrationella kännetecken. Det kan uppstå av vilken anledning som helst: på grund av att någon snubbe blir gripen på gatan, när polisen dödar någon i en räd, eller bara på grund av ett slagsmål mellan fotbollsfans. Det finns ingen anledning att vara rädd för detta fenomen. Vet du varför vi är rädda? För att vi tror på Upplysningens ideologi. För att vi tror våra säkerheter är kapabla att garantera att vi har rätt, och att dessa människor är irrationella – eller t.o.m. fascistiska provokatörer, människor som det är nödvändigt att tysta till varje pris.

Men saker och ting är inte riktigt så. I framtiden kommer det att komma fler sådana här situationer med subversiva kravaller som är irrationella och omotiverade. Jag märker att en rädsla sprids bland många kamrater inför denna realitet, en önskan att återvända till metoder som bygger på det förgångnas värderingar och rationalitet. Men jag tror inte att det är möjligt att fortsätta med dessa metoder särskilt länge till. Självklart kommer vi att fortsätta ge ut våra tidningar, våra böcker, våra analyser – men de med förmågan att läsa och förstå dem kommer att bli färre.

Vad orsakar denna situation? En rad realiteter som är potentiellt insurrektionella eller objektivt allt annat än insurrektionella. Och vad bör vår uppgift vara? Att fortsätta argumentera för det förgångnas metoder? Eller att försöka få dessa spontana kravallsituationer att få en effektiv insurrektionell riktning kapabla att attackera inte bara de inkluderade, som håller sig inom sina slottsmurar, utan också de faktiska mekanismer som bryter ner språket. I framtiden måste vi arbeta för verktyg med en revolutionär och insurrektionell ådra som kan läsas av de exkluderade.

Låt oss tala klarspråk. Vi kan inte bygga en alternativ skola som skulle leverera rationella instrument för människor som inte längre kan använda dem. Vi kan inte ersätta det som gjordes av oppositionen när det krävde ett gemensamt språk. Nu när kommunikationen har brutits kan vi inte skapa något alternativ. Det vore detsamma som många av det förgångnas

Det här skiktet kan definieras som ”de inkluderade”, och består av de som kommer att stänga in sig i detta slott. Tror du att de kommer att omgärda sig med murar, taggtråd, arméer, väktare eller poliser? Jag tror inte det.

För fängelset, ghetton, den sovande förorten [dormitory suburb] och repressionen som helhet: polis och tortyr – alla de saker som är väldigt tydliga idag, där kamrater och proletärer över hela världen fortsätter att dö av tortyr – ja, allt detta kan genomgå betydande förändringar de kommande åren. Det är viktigt att förstå att fem eller tio år idag korresponderar med hundra år för inte så länge sedan. Det kapitalistiska projektet färdas med sådan fart att det har en geometrisk progression som inte kan jämföras något som hänt tidigare. Den här sortens förändring som skedde mellan början av sextiotalet och 1968 sker nu på bara några få månader.

Så vad kommer de privilegierade att försöka göra? De kommer att försöka stöta bort de exkluderade från de inkluderade. På vilket sätt? Genom att bryta kommunikationen.

Det här är ett centralt koncept för framtidens repression, ett koncept som, i min mening, bör undersökas så djupt som möjligt. Att bryta kommunikationen innebär två saker. Att konstruera ett reducerat språk för de exkluderade, som är anspråkslöst och väldigt grundläggande, för att de exkluderade ska kunna använda datorterminalerna. Något extremt enkelt som håller dem tysta. Och att ge de inkluderade, å andra sidan, ett språk för ”de inkluderade” så att deras värld närmar sig kapitalets och de privilegierades utopi. Det kommer att bli den verkliga muren: bristen på ett gemensamt språk. Det kommer bli den verkliga fängelsemuren.

Denna problematik lyfter fram några intressanta aspekter. Framför allt den om situationen för de inkluderade själva. Låt oss inte glömma att det i denna privilegiets värld kommer att finnas människor som tidigare har haft en bred revolutionär-ideologisk erfarenhet, och de kanske inte trivs i den privilegierade situationen, och känner sig kvävda innanför slottsmurarna. Dessa kommer att bli de första som angrips av det kapitalistiska projektet. Klassdesertörerna, det vill säga de som överger sin klass. Vilka var klassdesertörerna igår? Jag själv tillhörde de privilegierades klass. Jag övergav den för att bli ”en kamrat bland kamrater”, från privilegierad igår

till revolutionärt idag. Men vad har jag tagit med mig? Jag har tagit med mig min humanistiska kultur, min ideologiska kultur. Jag kan endast ge er ord. Men morgondagens desertörer, revolutionären som överger morgondagens privilegierade klass, kommer att föra med sig teknologi, eftersom en av morgondagens kapitalistiska projekts karaktärsdrag och en av de väsentliga förutsättningarna för det att kvarstå, kommer att bli en kunskapsfördelning som inte längre kommer att vara vertikal utan horisontell. Kapitalet kommer att behöva fördela kunskap på ett rimligare och jämlikare sätt – men alltid inom de inkluderades klass. Därför kommer morgondagens desertörer att ta med sig ett betydande antal användbara verktyg från ett revolutionärt perspektiv.

Och de exkluderade? Kommer de fortsätta att hålla tyst? Vad kommer de att kunna fråga efter när kommunikationen har brutits? För att kunna fråga efter nånting måste man veta vad man vill ha. Jag kan inte ha en uppfattning som bygger på lidande och bristen av nånting vars existens jag inte känner till, vilket inte betyder nånting för mig och vilket inte stimulerar mina begär. Bristen av ett gemensamt språk kommer att göra gårdagens reformism – gradvis krävande av bättre förhållanden och mindre repression och exploatering – fullständigt föråldrat. Reformismen byggde på ett gemensamt språk mellan exploaterade och exploatörer. När språken skiljer sig finns det inte längre något att be om. Något jag inte förstår, som jag inte vet någonting om, intresserar mig inte. Så förverkligandet av det kapitalistiska projektet för den post-industriella framtiden så som den vanligen föreställs – kommer huvudsakligen att baseras på att hålla de exploaterade tysta. Kapitalet kommer att ge dem en uppförandekod som bygger på väldigt enkla element som att tillåta dem använda telefon, TV, datorer och alla andra saker som tillfredsställer de grundläggande, primära, och andra behov de exkluderade har och som samtidigt försäkrar att de hålls under kontroll. Det här kommer att vara en smärtfri procedur snarare än en blodig. Tortyren kommer att upphöra. Inget mer blodstänk på väggarna. Det kommer att upphöra – upp till en viss gräns, såklart. Det kommer att finnas situationer då det kommer att fortsätta. Men generellt sett kommer ett täcke av tystnad falla över de exkluderade.

Det finns dock en brist i allt det här. Människans upproriskhet är inte bara knutet till behov, att vara medveten om bristen av något och att kämpa emot det. Om man tänker på det så är det här ett koncept från Upplysningen som senare utvecklades av engelsk filosofisk ideologi – Bentham och

co. – som talade utifrån ett utilitaristiskt perspektiv. För de senaste 150 åren har vår ideologiska propaganda byggt på dessa rationella fundament, frågar varför vi saknar något, och varför det är rätt att vi borde ha något eftersom vi alla är jämlika. Men, kamrater, vad de jämsides med språket kommer att bryta med är koncepten jämlikhet, humanitet och broderskap. Morgondagens inkluderade kommer inte att identifiera sig och känna sig jämlika med de exkluderade utan se sig som något annat. Morgondagens exkluderade kommer att stå utanför slottet och kommer inte att se de inkluderade som potentiella postrevolutionära jämlikar. De två kommer att vara helt olika. På samma sätt som jag idag ser min hund som ”annorlunda” eftersom den inte ”pratar” med mig utan skäller. Självklart älskar jag min hund, jag tycker om honom, han är nyttig, han skyddar mig, är snäll, viftar på svansen; men jag kan inte föreställa mig att kämpa för jämlikhet mellan människan och hunden. Allt det som står bortom min föreställning, är andra. Tragiskt nog kan denna språkseparation vara möjlig i framtiden också. Det som kommer att ges de exkluderade, det som kommer att utgöra den begränsade koden, är det som redan är synligt: ljud, bilder, färger. Ingenting av den traditionella kod som byggde på ordet, analys och gemensamt språk. Tänk på att denna traditionella kod var fundamentet för Upplysningens förståelse av förändringen, en analys som än idag konstituerar grunderna för revolutionär ideologi, oavsett om den är auktoritär eller anarkistisk (det är ingen skillnad när det kommer till utgångspunkten). Vi anarkister är fortfarande knutna till det progressivistiska konceptet om att frambringa förändring genom ord. Men om kapitalet skär ut ordet blir saker och ting väldigt annorlunda. Vi har alla erfarenhet av det faktum att många unga människor idag inte läser över huvud taget. De kan nås genom musik och bilder (TV, bio, serier). Men dessa tekniker, vilket de som är mer kompetenta än jag själv kan förklara, har en anmärkningsvärd möjlighet – i maktens händer – vilket är att nå de irrationella känslor som finns inom oss alla. Med andra ord kommer värdet av rationalitet som ett övertalningsmedel och i utvecklandet av självmedvetenhet som det som kan leda oss till att attackera klassfienden försvinna, inte helt, men till stor del.

Så på vilka grunder kommer de exkluderade att agera? (För självklart kommer de fortsätta att agera.) De kommer agera på starka irrationella impulser.